

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (deseto vijeće)

30. travnja 2020.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Socijalna politika – Zaštita sigurnosti i zdravlja radnika – Direktiva 2003/88/EZ – Područje primjene – Iznimka – Članak 1. stavak 3. – Direktiva 89/391/EEZ – Članak 2. stavak 2. – Aktivnosti interventnih policijskih jedinica”

U predmetu C-211/19,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (Sud za upravne i radne sporove u Miškolcu, Mađarska), odlukom od 21. veljače 2019., koju je Sud zaprimio 6. ožujka 2019., u postupku

UO

protiv

Készenléti Rendőrség,

SUD (deseto vijeće),

u sastavu: I. Jarukaitis, predsjednik vijeća, E. Juhász i C. Lycourgos (izvjestitelj), suci,

nezavisni odvjetnik: G. Pitruzzella,

tajnik: M. Longar, administrator,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 29. siječnja 2020.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za osobu UO, I. Balázs, *kamarai jogtanácsos*,
- za Készenléti Rendőrség, A. Kenyhercz, *kamarai jogtanácsos*,
- za mađarsku vladu, G. Koós, Z. Fehér i M. M. Tátrai, u svojstvu agenata,
- za Europsku komisiju, L. Havas, M. van Beek i N. Ruiz García, u svojstvu agenata,

odlučivši, nakon što je saslušao nezavisnog odvjetnika, da u predmetu odluči bez mišljenja,

donosi sljedeću

* Jezik postupka: mađarski

Presudu

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 2. stavka 2. Direktive Vijeća 89/391/EEZ od 12. lipnja 1989. o uvođenju mjera za poticanje poboljšanja sigurnosti i zdravlja radnika na radu (SL 1989., L 183, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 5., svezak 4., str. 50.) te članka 1. stavka 3. i članka 2. točaka 1. i 2. Direktive 2003/88/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 4. studenoga 2003. o određenim vidovima organizacije radnog vremena (SL 2003., L 299, str. 9.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 5., svezak 2., str. 31.).
- 2 Zahtjev je upućen u okviru spora između osobe UO i Készenléti Rendőrséga (Interventna policija, Mađarska) u vezi s plaćom za dežurstvo koje je ta osoba obavila.

Pravni okvir

Pravo Unije

Direktiva 89/391

- 3 Člankom 2. Direktive 89/391 predviđa se:

„1. Ova Direktiva primjenjuje se na sve sektore djelatnosti, kako javne tako i privatne (industrijske, poljoprivredne, trgovinske, administrativne, uslužne, obrazovne, kulturne, zabavne itd.).

2. Ova Direktiva ne primjenjuje se kod obilježja svojstvenih određenim specifičnim aktivnostima u sektoru državne uprave kao što su oružane snage ili policija, ili na neke posebne aktivnosti u poslovima zaštite građana s kojima je u direktnoj suprotnosti.

U tom slučaju potrebno je u najvećoj mogućoj mjeri osigurati sigurnost i zdravlje radnika s obzirom na svrhu ove Direktive.”

Direktiva 2003/88

- 4 Člankom 1. Direktive 2003/88 određeno je:

„1. Ova Direktiva postavlja minimalne sigurnosne i zdravstvene uvjete za organizaciju radnog vremena.

2. Ova se Direktiva primjenjuje na:

(a) najkraća razdoblja dnevnog odmora, tjednog odmora i godišnjeg odmora, na stanke i najveći broj radnih sati tjedno; i

(b) određene aspekte noćnog rada, rada u smjenama i radnog rasporeda.

3. Ova se Direktiva primjenjuje na sve sektore djelatnosti, kako javne, tako i privatne, u smislu članka 2. Direktive 89/391/EEZ, ne dovodeći u pitanje članke 14., 17., 18. i 19. ove Direktive.

[...]”

5 Članak 2. te direktive glasi:

„Za potrebe ove Direktive:

1. ‚radno vrijeme‘ je vremensko razdoblje u kojem radnik radi, stoji na raspolaganju poslodavcu i obavlja svoje poslove i zadatke u skladu s nacionalnim propisima i/ili praksom;
2. ‚vrijeme odmora‘ je vremensko razdoblje koje nije radno vrijeme;

[...]”

6 Člankom 17. stavkom 3. navedene direktive propisano je:

„U skladu sa stavkom 2. ovog članka moguća su odstupanja od članaka 3., 4., 5., 8. i 16.:

[...]

- (c) kod djelatnosti koje zahtijevaju neprekidno pružanje usluga ili proizvodnju, što se posebno odnosi na:

[...]

- iii. tisak, radio, televiziju, filmsku produkciju, poštanske i telekomunikacijske usluge, te službe hitne pomoći i vatrogasne i civilne zaštite;

[...]

[...]”

Mađarsko pravo

7 Članak 102. stavak 1. rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (Zakon br. XLII iz 2015. o uređenju pravnog statusa profesionalnog osoblja policijskih tijela) određuje:

„Pripadnik profesionalnog osoblja ima sljedeće obveze u pogledu obavljanja službe:

- (a) doći na određeno mjesto i u određeno vrijeme u stanju pripravnosti za izvršavanje zadaća te ostati u tom stanju i ispunjavati svoju dužnost tijekom cjelokupnog vremena trajanja službe i biti na raspolaganju u tu svrhu.

[...]”

8 Člankom 141. stavkom 1. tog zakona određeno je:

„Nadređeni može naložiti pripadniku profesionalnog osoblja da izvan vremena obavljanja službe i u interesu službe bude pripravan stupiti u službu u mjestu – različitom od mjesta službe – u kojem može biti lociran i iz kojeg može u bilo kojem trenutku biti pozvan da obavlja zadaće službe.

[...]”

9 Članak 364. stavak 1. navedenog zakona predviđa:

„Ovaj zakon, zajedno s pravilnicima koji se donose na temelju ovlasti sadržanih u člancima 340. i 341., namijenjen je prenošenju

[...]

5. Direktive [2003/88]

[...]”

10 Članak 58. stavak 1. rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvényja (Zakon br. XXXIV iz 1994. o policiji) glasi:

„Policajci mogu biti raspoređeni u policijsku postrojbu [...]

(b) radi onemogućavanja masovnih okupljanja koja ugrožavaju život i sigurnost imovine osoba ili radi sprečavanja nasilnih radnji koje mogu dovesti do toga kao i radi zaustavljanja počinitelja;

[...]

(j) u drugim slučajevima predviđenima zakonom.”

11 Na temelju članka 2. stavka 1. rendőrség szerveiről és a rendőrség szerveinek feladat- és hatásköréről szóló 329/2007 korm. rendelet (Uredba vlade br. 329/2007 o policijskim tijelima te njihovim poslovima i ovlastima) od 13. prosinca 2007.:

„Tijela uključena u opću policijsku službu osnovana za obavljanje posebnih zadaća su:

(a) interventna policija;

[...]”

12 Magyar Köztársaság rendőrségének csapatszolgálati Szabályzata kiadásáról szóló 11/1998 ORFK utasítás (Uputa br. 11/1998 Glavne uprave državne policije o uređenju ophodne policijske službe Mađarske Republike) od 23. travnja 1998. predviđa:

„[...]

12. [...]

[...]

Policijsko stanje pripravnosti

Svrha je stanja pripravnosti održati policijsku postrojbu u stanju spremnosti kako bi mogla otpočeti s obavljanjem svojih zadaća u najkraćem mogućem roku. To podrazumijeva okupljanje, razmještaj i djelovanje policijske postrojbe, ako je potrebno uspostavu jedinica i razmještaj potrebnih jedinica, pribavljanje materijalnih sredstava potrebnih za djelovanje policijske postrojbe, pripremu jedinica i njihovo održavanje na utvrđenoj razini operativnosti.

14. Policijska postrojba može se staviti u stanje pripravnosti unaprijed planiranom mobilizacijom uz poznavanje planiranih zadaća ili mobilizacijom u slučaju nepredviđene situacije. Do potonje osobito može doći kada je već otpočela pripravnost i potrebno je organizirati novu pripravnost, a nije moguća ili dovoljna mobilizacija policijskih jedinica koje djeluju u drugom obliku službe.

[...]

17. Stupanj spremnosti policijske postrojbe koja je u pripravnosti odražava brzinu kojom ona može otpočeti s obavljanjem određene zadaće. To će ovisiti o tome u kojoj je mjeri zapovjednik policijske jedinice prethodno utvrdio uvjete koji moraju biti ispunjeni kako bi se otpočelo s obavljanjem zadaće. Ovisno o ispunjenosti tih uvjeta, policijska postrojba bit će u stanju pojačane ili opće pripravnosti.

[...]

19. Pripravnost započinje kada se dosegne određena razina pripravnosti i održava se do otkazivanja pripravnosti ili prelaska na druge aktivnosti. Policijska postrojba koja je u pripravnosti treba moći otpočeti s obavljanjem određenih zadaća u manje od petnaest minuta ako je riječ o stanju pojačane pripravnosti, a u manje od sat vremena ako je riječ o stanju opće pripravnosti. Zapovjednik policijske jedinice koji naredi upotrebu policijske postrojbe može smanjiti te redovne rokove ovisno o prirodno planirane zadaće ili spremnosti grupe.”

Glavni postupak i prethodna pitanja

- 13 Dana 1. siječnja 2011. osoba UO stupila je u službu interventne policije. Interventna policija posebno je tijelo općeg policijskog sustava koje ima posebne ovlasti i izvršava posebne zadaće na cijelom mađarskom državnom području. Interventna policija sudjeluje, među ostalim, u izvršavanju neplaniranih zadaća koje zahtijevaju hitnu intervenciju policijskih postrojbi. Osoba UO raspoređena je u jedinicu za zaštitu granica interventne policije Miškolca (Mađarska).
- 14 Osoba UO od srpnja 2015. do travnja 2017. kao pripadnik postrojbe nalazila se u stanju pripravnosti. Tijekom tog razdoblja zadaće graničnog nadzora nisu se obavljale u uobičajenom mjestu službe u Miškolcu, nego na južnom dijelu granice, u Čongradskoj županiji (Mađarska).
- 15 Tijekom navedenog razdoblja poslodavac osobe UO u vezi sa zadaćama koje se izvršavaju na granici organizirao je, s jedne strane, izvanrednu službu pripravnosti i, s druge strane, dežurstva koja su prelazila redovno radno vrijeme, pri čemu su se obje službe trebale obavljati u okviru postrojbe.
- 16 Navedeni poslodavac razdoblje dežurstva smatrao je vremenom odmora. UO, nasuprot tomu, smatra da je tijekom tog razdoblja zapravo obavljao službu pripravnosti izvan svakodnevnog redovnog radnog vremena koja se mora kvalificirati kao „radno vrijeme” i da za takvu pripravnost ima pravo na naknadu za izvanrednu službu pripravnosti umjesto doplatka za dežurstvo.
- 17 Sud koji je uputio zahtjev navodi, s jedne strane, da je, prema tekstu članka 364. stavka 1. točke 5. Zakona o pravnom statusu profesionalnog osoblja policijskih tijela, cilj tog zakona provođenje Direktive 2003/88, ali se njime ne definira ni „radno vrijeme” ni „vrijeme odmora”, i, s druge strane, da se osoba UO oslanja na tu direktivu u potporu svojim zahtjevima.
- 18 Ipak, taj sud dvoji o tome može li se navedena direktiva i osobito definicije iz njezina članka 2. točaka 1. i 2. primijeniti na osobu UO u njezinu svojstvu pripadnika interventne policije, uzimajući u obzir to da se predmetna aktivnost razlikuje od aktivnosti koje se izvršavaju u redovnim okolnostima.

- 19 U tom pogledu sud koji je uputio zahtjev želi znati je li u članku 2. Direktive 89/391 utvrđeno područje primjene *ratione personae* Direktive 2003/88. Ako jest, pita se ima li aktivnost pripadnika interventne policije obilježja svojstvena određenim specifičnim aktivnostima u sektoru državne uprave koje su u izravnoj suprotnosti s primjenom Direktive 89/391 i članka 2. točaka 1. i 2. Direktive 2003/88.
- 20 Sud koji je uputio zahtjev smatra da je to ovdje slučaj. Naime, on navodi da je interventna policija posebno tijelo policije koje obavlja posebne policijske zadaće, kako su definirane zakonom, uzimajući u obzir da je u predmetnom slučaju osoba UO također morala obavljati opće policijske zadaće. Taj sud dodaje da je ta osoba dio osoblja tih posebnih jedinica, zbog čega je u tom kontekstu obavljala specifične policijske aktivnosti u sektoru državne uprave pa se na nju ne bi trebale odnositi definicije iz članka 2. Direktive 2003/88.
- 21 U tim je okolnostima Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (Sud za upravne i radne sporove u Miškolcu, Mađarska) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:
- „1. Treba li članak 1. stavak 3. Direktive [2003/88] tumačiti na način da je njezino područje primjene *ratione personae* određeno člankom 2. Direktive [89/391]?
2. U slučaju potvrdnog odgovora, treba li članak 2. stavak 2. Direktive [89/391] tumačiti na način da se ne smije primijeniti članak 2. točke 1. i 2. Direktive [2003/88] na policajce koji su pripadnici profesionalnog osoblja interventne policije?”

O prethodnim pitanjima

Dopuštenost

- 22 Mađarska vlada smatra da su postavljena pitanja nedopuštena jer se glavni postupak odnosi na plaću radnika.
- 23 U tom pogledu valja upozoriti na to da je Direktiva 2003/88, osim iznimke predviđene za poseban slučaj iz njezina članka 7. stavka 1. koji se odnosi na plaćeni godišnji odmor, ograničena na uređenje određenih vidova organizacije radnog vremena, u svrhu zaštite sigurnosti i zdravlja radnika, tako da se načelno ne primjenjuje na njihovu plaću (presuda od 20. studenoga 2018., Sindicatul Familia Constanța i dr., C-147/17, EU:C:2018:926, t. 35. i navedena sudska praksa).
- 24 Međutim, to utvrđenje ne podrazumijeva da nije potrebno odgovoriti na pitanja postavljena u ovom predmetu.
- 25 Naime, sud koji je uputio zahtjev smatra da mu je tumačenje određenih odredaba Direktive 2003/88 potrebno kako bi mogao odlučiti o sporu koji se pred njim vodi. Konkretno, taj sud želi znati jesu li pripadnici policijskih službi koji obavljaju poslove poput onih u glavnom postupku obuhvaćeni područjem primjene Direktive 2003/88, kako bi mogao utvrditi treba li se kvalifikacija razdoblja dežurstva koja je izvršila osoba UO kao „radnog vremena” ili kao „vremena odmora” provesti s obzirom na definicije u članku 2. točkama 1. i 2. te direktive, prije nego što utvrdi ljestvicu plaća koju valja primijeniti na navedena razdoblja. Iz toga slijedi da pitanje primjenjuje li se navedena direktiva na spor koji se vodi pred sudom koji je uputio zahtjev, kao i pitanje ovisi li ta primjenjivost o Direktivi 89/391, valja razmotriti prije onoga o postojanju prava na isplatu dodatka na plaću, što je na sudu koji je uputio zahtjev da provjeri.
- 26 U tim okolnostima valja utvrditi da su postavljena pitanja dopuštena jer su relevantna za rješavanje spora koji se vodi pred sudom koji je uputio zahtjev.

Meritum

- 27 Svojim dvama pitanjima, koja valja razmotriti zajedno, sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 1. stavak 3. Direktive 2003/88 tumačiti u smislu da se točke 1. i 2. članka 2. te direktive primjenjuju na pripadnike policijskih tijela koji obavljaju djelatnost nadzora vanjskih granica države članice u slučaju priljeva državljana trećih zemalja na navedene granice.
- 28 Naime, iz odluke kojom se upućuje zahtjev i rasprave koja se održala pred Sudom proizlazi da se glavni postupak odnosi na plaću za dežurstva koja je osoba UO izvršila u razdoblju od srpnja 2015. do travnja 2017. U tom je razdoblju osoba UO obavljala aktivnosti nadzora granica koje Mađarska dijeli s Republikom Srbijom, Republikom Hrvatskom i Rumunjskom, koje nisu dio schengenskog područja.
- 29 Članak 1. stavak 3. Direktive 2003/88 definira njezino područje primjene upućivanjem na članak 2. Direktive 89/391.
- 30 U skladu s člankom 2. stavkom 1. Direktive 89/391, ona se primjenjuje na „sve sektore djelatnosti, kako javne tako i privatne”, među kojima su i „uslužne” djelatnosti.
- 31 Međutim, iz članka 2. stavka 2. prvog podstavka Direktive 89/391 proizlazi da se ona ne primjenjuje kod posebnih obilježja svojstvenih određenim specifičnim aktivnostima u sektoru državne uprave kao što su oružane snage ili policija ili na neke posebne aktivnosti u poslovima zaštite građana s kojima je u izravnoj suprotnosti. Ipak, drugim podstavkom stavka 2. članka 2. te direktive pojašnjava se da je u tom slučaju potrebno u najvećoj mogućoj mjeri osigurati sigurnost i zdravlje radnika s obzirom na svrhu te direktive.
- 32 Stoga valja utvrditi jesu li zadaće poput onih u glavnom postupku obuhvaćene iznimkom iz članka 2. stavka 2. prvog podstavka Direktive 89/391, koju treba tumačiti na način da se njezin doseg ograniči na ono što je strogo nužno za očuvanje interesâ čija je zaštita omogućena državama članicama (presude od 5. listopada 2004., Pfeiffer i dr., C-397/01 do C-403/01, EU:C:2004:584, t. 54. i od 20. studenoga 2018., Sindicatul Familia Constanța i dr., C-147/17, EU:C:2018:926, t. 53.).
- 33 U tom pogledu, kao prvo, valja utvrditi da je nadzor vanjskih granica države članice, u kontekstu priljeva državljana trećih zemalja, aktivnost u sektoru državne uprave, u smislu članka 2. stavka 2. prvog podstavka Direktive 89/391.
- 34 Kao drugo, valja istaknuti da takva aktivnost može imati određene osobitosti u odnosu na druge aktivnosti u sektoru državne uprave općenito ili konkretno u odnosu na aktivnost policije.
- 35 Posljedično tomu, valja, kao treće, utvrditi jesu li obilježja svojstvena toj specifičnoj aktivnosti u sektoru državne uprave u izravnoj suprotnosti, zbog potrebe osiguranja učinkovite zaštite u zajednici, s time da se Direktiva 2003/88 primjenjuje na navedenu aktivnost (vidjeti u tom smislu presudu od 20. studenoga 2018., Sindicatul Familia Constanța i dr., C-147/17, EU:C:2018:926, t. 55.).
- 36 U tom pogledu mađarska vlada navodi da nije bilo moguće planirati radno vrijeme pripadnika policijskih tijela na vanjskim granicama, s obzirom na potrebu osiguranja neprekidne prisutnosti i obavljanja službe i nemogućnost predviđanja razmjera zadaća koje će trebati izvršiti ta služba. Na raspravi pred Sudom interventna policija zastupala je u bitnome isto stajalište.
- 37 Doista, u posebna obilježja određenih specifičnih aktivnosti u sektoru državne uprave, koja na temelju članka 2. stavka 2. prvog podstavka Direktive 89/391 opravdavaju iznimku od pravila u području zaštite sigurnosti i zdravlja radnika, ulazi i činjenica da te aktivnosti po svojoj prirodi ne omogućuju planiranje radnog vremena (presude od 5. listopada 2004., Pfeiffer i dr., C-397/01 do C-403/01, EU:C:2004:584, t. 55. i od 20. studenoga 2018., Sindicatul Familia Constanța i dr., C-147/17, EU:C:2018:926, t. 64.).

- 38 Članak 2. stavak 2. prvi podstavak Direktive 89/391 omogućuje očuvanje učinkovitosti takvih specifičnih aktivnosti, čije je neprekidno obavljanje nužno za osiguranje djelotvornog obavljanja temeljnih državnih funkcija (presuda od 20. studenoga 2018., *Sindicatul Familia Constanța i dr.*, C-147/17, EU:C:2018:926, t. 65. i navedena sudska praksa).
- 39 Taj zahtjev neprekidnosti obavljanja treba, međutim, ocijeniti uzimajući u obzir specifičnost predmetne aktivnosti (presuda od 20. studenoga 2018., *Sindicatul Familia Constanța i dr.*, C-147/17, EU:C:2018:926, t. 66.).
- 40 Kao prvo, iz ustaljene sudske prakse Suda proizlazi da zahtjev neprekidnog obavljanja djelatnosti službi u području zdravlja, sigurnosti i javnog reda nije prepreka tomu da se u redovnim okolnostima organizira obavljanje djelatnosti tih službi, uključujući u pogledu radnog vremena njihovih zaposlenika, tako da se na takve službe iznimka iz članka 2. stavka 2. prvog podstavka Direktive 89/391 primjenjuje samo u okolnostima iznimne težine i razmjera (vidjeti u tom smislu, među ostalim, presude od 5. listopada 2004., *Pfeiffer i dr.*, C-397/01 do C-403/01, EU:C:2004:584, t. 55. i 57.; od 12. siječnja 2006., *Komisija/Španjolska*, C-132/04, neobjavljenu, EU:C:2006:18, t. 26. i od 20. studenoga 2018., *Sindicatul Familia Constanța i dr.*, C-147/17, EU:C:2018:926, t. 67.).
- 41 Stoga iz sudske prakse Suda proizlazi da se Direktiva 2003/88 primjenjuje na aktivnosti u području zdravlja, sigurnosti i javnog reda kad se one provode u redovnim okolnostima, u skladu sa zadaćom povjerenom dotičnoj službi, čak i kad ih izvode interventne jedinice na terenu te je njihova svrha pružanje pomoći, pa čak i kad su intervencije koje mogu nastati na temelju tih aktivnosti po svojoj naravi nepredvidljive te mogu izložiti radnike koji ih izvršavaju određenim sigurnosnim ili zdravstvenim rizicima (vidjeti u tom smislu presudu od 5. listopada 2004., *Pfeiffer i dr.*, C-397/01 do C-403/01, EU:C:2004:584, t. 57. i rješenje od 14. srpnja 2005., *Personalrat der Feuerwehr Hamburg*, C-52/04, EU:C:2005:467, t. 52.).
- 42 Iz toga slijedi da primjena članka 2. stavka 2. prvog podstavka Direktive 89/391 na službe u području zdravlja, sigurnosti i javnog reda može biti opravdana samo u slučaju izvanrednih događaja, kao što su prirodne ili tehnološke katastrofe, teroristički napadi ili veće nesreće, čija težina i razmjer zahtijevaju usvajanje mjera nužnih za zaštitu života i zdravlja kao i sigurnosti u zajednici te čije bi pravilno izvršenje bilo ugroženo kad bi se morala poštovati sva pravila predviđena Direktivom 2003/88. Takvi slučajevi opravdavaju da se apsolutni prioritet daje cilju zaštite stanovništva, na štetu poštovanja odredaba potonje direktive koje se u okviru navedenih službi mogu privremeno zanemariti (vidjeti u tom smislu rješenje od 14. srpnja 2005., *Personalrat der Feuerwehr Hamburg*, C-52/04, EU:C:2005:467, t. 53. do 55.).
- 43 Kao drugo, valja podsjetiti na to da se sudska praksa navedena u točkama 40. do 42. ove presude ne može tumačiti na način da je isključeno da određene specifične aktivnosti u sektoru državne uprave imaju, iako se obavljaju u redovnim okolnostima, obilježja koja su u tolikoj mjeri posebna da je njihova narav u izravnoj suprotnosti s planiranjem radnog vremena na temelju zahtjeva određenih Direktivom 2003/88 (presuda od 20. studenoga 2018., *Sindicatul Familia Constanța i dr.*, C-147/17, EU:C:2018:926, t. 68.).
- 44 Ipak, iz spisa kojim Sud raspolaže ne proizlazi da zadaće nadzora vanjskih granica koje obavlja interventna policija imaju obilježja koja su u tolikoj mjeri posebna. Tako nije bilo utvrđeno da bi činjenica da se u redovnim vremenskim razmacima pripadniku interventne policije mora dati pravo na sate ili dane za odmor nakon što je odradio određen broj sati ili dana povrijedila bitan aspekt zadaća koje je taj radnik uobičajeno dužan izvršiti zbog toga što se te zadaće mogu, zbog svojih posebnih obilježja, osigurati samo u neprekidnom trajanju te ih može obavljati isključivo taj radnik. Valja dodati da troškovi koji za poslodavca proizlaze iz potrebe zamjene navedenog radnika tijekom vremena odmora koje mu mora biti priznato na temelju Direktive 2003/88 ne mogu opravdati njezinu neprimjenu (vidjeti u tom smislu presudu od 9. rujna 2003., *Jaeger*, C-151/02, EU:C:2003:437, t. 66. i 67.).

- 45 Stoga je na sudu koji je uputio zahtjev da utvrdi jesu li zadaće koje je osoba UO izvršavala tijekom spornog razdoblja bile obavljane u iznimno teškim okolnostima velikog razmjera koje opravdavaju da se na njih primijeni iznimka predviđena u članku 2. stavku 2. prvom podstavku Direktive 89/391.
- 46 U tom pogledu, taj sud mora uzeti u obzir sve relevantne okolnosti, među ostalim, činjenicu da je zadaća o kojoj je riječ u glavnom postupku trajala nekoliko mjeseci.
- 47 Konkretno, na njemu je da utvrdi je li priljev državljana trećih zemalja na vanjske granice Mađarske spriječio da se nadzor tih granica tijekom cijelog spornog razdoblja provodi u redovnim okolnostima, u skladu sa zadaćom povjerenom interventnoj policiji.
- 48 U tu svrhu, sud koji je uputio zahtjev mora voditi računa, s jedne strane, o činjenici da je, u skladu s odlukom kojom je upućen zahtjev, ta služba uspostavljena upravo kako bi sudjelovala u izvršavanju hitnih zadaća i, s druge strane, o sudskoj praksi Suda navedenoj u točki 41. ove presude, prema kojoj se Direktiva 2003/88 primjenjuje na aktivnosti policijskih tijela izvršene u redovnim okolnostima, u skladu s povjerenom im zadaćom, pa čak i kad su intervencije koje mogu nastati na temelju tih aktivnosti po svojoj naravi nepredvidljive te mogu izložiti radnike koji ih izvršavaju određenim sigurnosnim ili zdravstvenim rizicima.
- 49 Nadalje, sud koji je uputio zahtjev morat će se uvjeriti da, s obzirom na ozbiljnost i razmjer okolnosti, nije bilo moguće organizirati predmetnu službu na način da svaki od njezinih pripadnika ima pravo na vrijeme odmora u skladu sa zahtjevima utvrđenima Direktivom 2003/88.
- 50 U tu svrhu morat će utvrditi je li bilo nemoguće od određenog trenutka tijekom spornog razdoblja predvidjeti mehanizam rotacije osoblja koji svakom radniku omogućuje vrijeme odmora u skladu s onim što se zahtijeva Direktivom 2003/88.
- 51 Naposljetku, valja dodati da – pod pretpostavkom da sud koji je uputio zahtjev zaključi da obilježja svojstvena zadaćama koje je interventna policija izvršavala između srpnja 2015. i travnja 2017. nisu po svojoj naravi bila prikladna za planiranje radnog vremena – on će morati voditi računa o činjenici da je člankom 2. stavkom 2. drugim podstavkom Direktive 89/391 predviđeno da čak i u tom slučaju nadležna tijela moraju u najvećoj mogućoj mjeri osigurati sigurnost i zdravlje radnika.
- 52 Iz svih prethodnih razmatranja proizlazi da na postavljena pitanja valja odgovoriti tako da članak 1. stavak 3. Direktive 2003/88 treba tumačiti na način da se točke 1. i 2. članka 2. te direktive primjenjuju na pripadnike policijskih jedinica koji izvršavaju zadaće nadzora na vanjskim granicama države članice u slučaju priljeva državljana trećih zemalja na te granice, osim ako se pokaže da su, s obzirom na sve relevantne okolnosti, navedene zadaće izvršavane u izvanrednim okolnostima, čija ozbiljnost i razmjer zahtijevaju donošenje mjera nužnih za zaštitu života, zdravlja i sigurnosti u zajednici i čije bi pravilno izvršenje bilo ugroženo kad bi se sva pravila utvrđena u navedenoj direktivi trebala poštovati, što je na sudu koji je uputio zahtjev da provjeri.

Troškovi

- 53 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (deseto vijeće) odlučuje:

Članak 1. stavak 3. Direktive 2003/88/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 4. studenoga 2003. o određenim vidovima organizacije radnog vremena treba tumačiti na način da se točke 1. i 2. članka 2. te direktive primjenjuju na pripadnike policijskih jedinica koji izvršavaju zadaće

nadzora na vanjskim granicama države članice u slučaju priljeva državljana trećih zemalja na te granice, osim ako se pokaže da su, s obzirom na sve relevantne okolnosti, navedene zadaće izvršavane u izvanrednim okolnostima, čija ozbiljnost i razmjer zahtijevaju donošenje mjera nužnih za zaštitu života, zdravlja i sigurnosti u zajednici i čije bi pravilno izvršenje bilo ugroženo kad bi se sva pravila utvrđena u navedenoj direktivi trebala poštovati, što je na sudu koji je uputio zahtjev da provjeri.

Potpisi